

CARLEMANY

El lliurament de la ciutat de Girona, per part dels seus mateixos habitants, a les tropes carolíngies, aprofitant un moment de debilitat de les autoritats musulmanes, és un fet importantíssim en la memòria històrica de la vila. Talment que, a la part romànica de la catedral, hi trobem la imponent Torre de Carlemany; darrera l'altar major, s'hi pot veure el setial de marbre anomenat cadira de Carlemany i, al mateix museu de la Seu, una estàtua, que es creu ésser una imatge del rei Pere el Cerimoniós, i que fou venerada durant molts anys com a Sant Carlemany.

En realitat, aquest home que fundà un imperi que s'estenia del Vístula a la Marca Hispànica, com era humanament? Quina personalitat tenia? Eginard, un funcionari de la cort imperial que va escriure una *Vita Karoli*, és el que ens en dóna els detalls més precisos. Vegem-ho:

“Era corpulent i de cos robust; d'estatura elevada, assolia tanmateix una proporció ben equilibrada, perquè la seva alçària era justament la que resultava de sumar set vegades la llargària dels seus peus. Tenia el cap arrodonit, els ulls grans i vius, el nas una mica llarg, els cabells blancs molt bells, i la fisonomia riallera i agradable. Es despenia de la seva persona, tant si es mantenia dempeus, com si s'estava assegut, un aire de grandesa i de dignitat; i malgrat de tenir el coll molsut i curt i el ventre prominent, aquests petits defectes no eren perceptibles, atesa la proporció perfecta del seu cos. Caminava amb fermesa i el seu aspecte era baronívol; en canvi, la veu escardalenca no s'adeia amb la seva imatge. De bona salut, llevat dels quatre anys que precediren la seva mort, desoïa els consells dels metges que li recomanaven les viandes bullides. Ell s'agradava de les carns a la brasa, i més encara si eren producte de les carceres a les quals era fortament afeccionat. També gaudia amb els banys d'aigües termals, ço que motivà la construcció d'un palau a Aquisgrà i l'establiment, allí, de la capital del seu imperi. Era bon menjador, però sobri en la beguda, i durant els àpats es feia llegir fragments dels escrits dels Pares de l'Església, amb preferència de sant Agustí. Apassionat per la ciència, afavorí constantment aquells qui n'eren mestres. El diaca Pere de Pisa li donà lliçons de llatí i de gramàtica; un altre diaca, Alcuí, considerat l'home més savi del seu temps, l'alliçonà en altres ciències. L'emperador, dirigit per Alcuí, treballà molt en l'estudi de la retòrica, de la didàctica i sobretot de l'astronomia, de la qual es complaïa en l'establiment del curs dels astres. Estava enderiàt a aprendre d'escriure i, fins i tot, al capçal del llit, hi tenia plomes i fulls de pergami, per a avesar la mà a traçar els caràcters, quan es desvetllava. Mai no ho aconseguí, l'escriptura es feia difícil a la seva edat, i havia començat massa tard...”

L'Emperador Carlemany.
Estàtua eqüestre, en bronze, procedent de la Catedral de Metz. Museu Carnavalet. París.

L'imperi carolingi, que equivalia al restabliment de l'imperi d'occident, fou la gran obra de Carlemany i constitueix el moment més gloriós de la França medieval. El record de l'emperador de la barba florida és viu entre els francesos; la seva glòria, el seu imperi, s'han volgut refer. Els intents de Lluís XIV i de Napoleó, francassaren. Els pobles d'Europa rebutgen la preponderància d'un de sol, mentre cerquen la unió entre iguals, i els gironins, si poden recordar el Carlemany alliberador, no acceptarien el monarca absolut i dominador.

R.D.A.

MIG A PEU I MIG CAMINANT

VALLESPÍR MITJÀ - ASPRES

Diumenge, dia 12 de maig. L'objectiu primordial de l'excursió projectada es defineix d'una forma substancial amb la visita a Ceret, i a una part del pendís dels Aspres sobre la llarga conca del Tec, centrada en els paratges de Sant Ferriol, Oms, Calmelles i Bellpuig. La sortida és un agradós passeig entre la vall i una muntanya repleta de xamoses raconades i de belles panoràmiques sobre la fèrtil i gran plana del Baix Vallespir, les Alberes, les serres de Frausa i el gran massís del Canigó, tot plegat amb forta densitat romànica i de devoció popular.

Passat el Fluvià, ens sorprèn el perfil de Figueres i una ampla vista sobre el Golf de Roses, el Cap de Creus, Sant Salvador, el Coll de Banyuls, el Puigneulós, les Salines i Frausa, Santa Magdalena, el Canigó i la Mare de Déu del Mont.

Passem la frontera del Portús i, per un camí frondós i francament bonic, arribem a la vila de Ceret, vora el Tec, població florent i en vies de creixement. Hi fem una bona parada per visitar l'església parroquial de Sant Pere, amb campanar-torre, romànic, del segle XI; les muralles i les portes de la vila, la font dels nou raigs i la vila vella ombrejada per majestuosos plàtans.

Deixem Ceret pel camí dels ponts i ens enfilem per la carretera del Coll de Llauró que, a través dels Aspres, ens porta fins a Sant Ferriol. on visitem l'ermita de sant de gran devoció a tota la comarca. Des d'ací continuem cap a Oms i cap a Calmelles. En aquest petit llogaret dels Aspres es pot veure una interessant església romànica, dedicada a Sant Pere i a Sant Feliu.

De Calmelles, pel Coll de Fortó, pujada fins a Bellpuig, on hi ha el magnífic exemplar romànic de la Trinitat. Un paratge de gran bellor i una esplèndida panoràmica dels Aspres en la seva vessant del Tec. La tornada a Ceret es fa pel mateix camí amb una breu parada als Oms, poblet simpàtic amb una bella església romànica dedicada a Sant Andreu.

I, des de Ceret, retorn a Barcelona pel Voló i per l'autopista.

Josep Vilaret